

Innkalling til møte i rådet ved Institutt for framandspråk

Møtetid: onsdag 8. februar 2017 kl. 14.15

Stad: Seminarrom 400 i fjerde høgda av HF-bygget

Desse er kalla inn:

Frå gruppe A: Ludmila I. Torlakova (arabisk), Kari Haugland (engelsk), Helge Vidar Holm (fransk), Reidar Veland (italiensk), Harry Solvang (japansk/kinesisk), Brita Lotsberg Bryn (russisk), Synnøve O. Rosales (spansk) og Åsta Haukås (tysk)

Frå gruppe B: Frank Weigelt

Frå gruppe C: Anna Polster

Frå gruppe D: Aleksander Tenvik Bergli, Lars Ask, Kari Johnsen Skjelvik og Birgitte Vågnes Bakken.

Dersom nokon ikkje kan møta, må dei be vararepresentant om å stilla.

Sak 1 – godkjenning av innkalling og sakliste

Sak 2 – godkjenning av referatet frå 16. november 2016

Referatet vart sendt ut med e-post 18. november 2016.

Sak 3 – orienteringssaker

Sak 4 – orientering om økonomien ved instituttet

Sak 5 – HF-2018

Brev om utsetjing er lagt ved innkallinga, saman med resultatet frå ei spørjeundersøking mellom studentane på engelskfaget.

Framlegg til vedtak: Rådet bed fakultetet utsetja søknadsprosessen for oppretting av det nye Bachelorprogrammet i europeiske og amerikanske språk og litteraturar, og sender vidare det vedlagte brevet til fakultetet.

Sak 6 – ymse

Åse Johnsen,
instituttleiar

Arve Kjell Uthaug,
administrasjonssjef

Utsettelse av søknadsprosessen for opprettelse av det nye *Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer*

Språkfagene anser den pålagte etablering av fellesemnene som et tiltak som det kan komme noe godt ut av: vi ser at samarbeid er helt nødvendig med den nåværende bemannings-situasjonen, og at fellesemnene som opprettes kan virke styrkende på studietilbudet. Fellesemnet på tvers av fransk, italiensk, russisk og tysk (Sammenlignende europeiske og amerikanske kulturstudier, SEAK) inngår i studietilbudet på 100-nivå, mens fellesemnet i litteraturteori (i samarbeid med LLE) inngår i studietilbud på 200-nivå. Begge er utformet med tanke på de ulike fagenes behov så langt dette er mulig gitt ulikhetene dem imellom, og vil kunne gå inn i programmet uten at studienes integritet blir berørt i altfor stor grad.

Mens den pålagte etableringen av fellesemner på tvers av fransk, italiensk, russisk og tysk tilsvarer den opprinnelig foreslåtte strukturen som skulle samle disse språk til et program, er opprettelse av det nye *Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer* som ble vedtatt på fakultetsstyremøte 20. desember 2016 en stor skuffelse for fagmiljøene på Engelsk og Spansk språk og latinamerikastudier. Disse ønsket en omgjørelse av vedtaket til den opprinnelige programskisse (se "HF2018 Utarbeiding av programskisser" av 20.05.2016), hvor det ble sagt at, gitt størrelsen på programmene, skulle Engelsk og Spansk forbli slik de er:

Når det gjelder språkfagene er både engelsk og spansk sannsynligvis store nok både i forhold til antall ansatte og studenter til å fortsette som egne programmer, men det bør likevel utredes og legges til rette for fellesemner, enten mellom disse eller med andre fag.

Når man ser på Fakultetsstyrets vedtak, så ser Instituttets innspill til Høringsuttalelsen ikke ut å ha blitt tatt hensyn til.

Vedtaket av det nye *Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer*, samler fransk, italiensk, russisk og tysk, engelsk og spansk til tross for deres svært ulike profiler og til tross for den heterogenitet det resulterende programmet fører med seg, både

mht. språknivå og nivå på de akademiske disiplinene. Dette bringer store utfordringer og problemer når det gjelder studiekvalitet og -relevans (1), språkfagenes styring (2), og søknadsprosessen for det nye programmet (3).

(1) Studiekvalitet og -relevans

Det bestilte *Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer* er i sterk konflikt med det som i Stortingsmeldingen om studiekvalitet betegnes som "Helhetlig studieprogram med god progresjon" i "Kultur for kvalitet i høyere utdanning," godkjent i statsråd 17.01.2017:

Ofte er det svak strukturell og faglig sammenheng mellom emnene i et studieprogram, og programmene blir dermed for fragmenterte. Ansvarer for ulike emner er gjerne delegert til ulike faglig ansatte, uten en god koordinering på tvers. Det foretas sjelden helhetlige vurderinger av hva studentene kan i etterkant av studieprogrammet. Student-evalueringene er ofte lagt opp for å evaluere emnene hver for seg, og ikke studieprogrammene som helhet. Konsekvensen er at studentene ikke alltid klarer å se sammenhengen mellom de ulike emnene og utvikle en helhetlig forståelse av faget. Videre kan det oppstå unødig overlapp eller hull mellom emner. En undersøkelse utført av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) viser at studieprogramledere mener helhet og sammenheng i studieprogrammene er blant det viktigste å prioritere. (50)

HF2018 ser ut til ikke bare å gå i motsatt retning av det denne Stortingsmeldingen råder til, men også imot Fakultets egne prinsipper. I Vedlegg 3 i "Mal for programskissene" heter det at "Navnet må være dekkende for studiets innhold, og er det ønskelig at navnet også kan virke rekrutterende, og om mulig synliggjøre noe av studiets arbeidsrelevans" (7).

Dette kriterium kan ikke oppfylles, og er et problem nøye forbundet med andre problemer Prosjektgruppen advarer mot i sin rapport av 27.09.2016: Hvis erfaringer fra tidligere programmer var at "studentene i mange tilfeller identifiserte seg mer med spesialisingsfaget sitt (f.eks. engelsk, nordisk, historie, osv.) enn med programmet" (7), så vil dette om mulig bli en enda større utfordring i *Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer*. En viktig grunn til at mange studenter velger UiB over UiO er nettopp tilhørigheten til spesialiseringen de velger, ikke et ullent områdestudium hvor de enkelte språkfagene kommer i bakgrunnen og ikke lenger er synlige for studiesøkere. Det kan ikke understrekes nok hvor viktig det er for rekrutteringen at UiB, i konkurranse med først og fremst UiO, bør holde på de fordelene programmene i dag har. *Se for øvrig den vedlagte spørreundersøkelse gjort blant Engelsk programmets BA studenter.*

(2) Språkfagenes styring

Et program som er internt heterogent (se Høringsuttalelsen fra IF, vedtatt i Institutttråd 16.11.2016) lar seg verken styre eller kvalitetssikre på en faglig forsvarlig måte. Ved å ha ett programstyre for alle spesialiseringene som eneste vedtaksorgan, mister språkfagene også sin autonomi når det gjelder tiltak og endringer i porteføljen, noe som går utover vanlige kvalitetssikringsrutiner. På allmøtet torsdag 17.01.2017, der Ranveig Lote og Claus Huitfeldt var til stede, kom det fram at Fakultetet ikke har utviklet klare planer for, for ikke å snakke om sammensetning og mandat av programstyret for det nye *Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer*. Der finnes heller ikke tydelige tidspunkt for dets oppnevning og ikrafttreddelsen.

Et like graverende problem er det som har med representasjon å gjøre, for ansatte så vel som studenter. Dette er kanskje mest alvorlig for sistnevnte gruppe, som altså skal sitte med to representanter og tale for en gruppe bestående av seks ulike fag. M.a.o. skal for eksempel to studenter fra italiensk og engelsk ha meninger om administrative og faglige anliggender på fransk og russisk. Dette er meget undergravende for de demokratiske prosessene vi har og formodentlig skal fortsette å ha, og vil ytterligere forringe programfølelsen for studentene. *Se også her meningsmåling og kommentarer fra studentene.*

(3) Søknadsprosess

I "Rapport fra prosjektgruppen" av 27.09.2016 ble det påpekt at det vil være viktig å komme i forkjøpet av utfordringer som bl.a. programmenes navn kan by på. De skal være dekkende, ikke bare for den overordnede profilen, men også for det faglige innholdet som den enkelte student møter. Dette betyr at programnavnet og profileringen må være dekkende for alle de mulige studieløpene/spesialiseringene i programmet. (Vedlegg 1, "HF2018: Forslag til nye bachelor- og masterprogram," side 4). *Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer* kan neppe oppfylle dette kravet.

Ser man på begrepet "språk" som er brukt på tvers av de individuelle språkfagene, så blir det umiddelbart klart at verken "overordnet profil" eller "faglig innhold" lar seg formulere for det nye *Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer*: mens for eksempel Russisk eller Fransk opererer med begrepet "språk", møter studentene på Engelsk et studium i "lingvistikk". Studiene som går inn i det nye programmet har nok til felles at de opererer på og med ulike språk som ikke er norsk, men her stopper også mange av likhetene. Fagene møter studentene på svært ulike grunnlag, noe som er direkte forbundet med de forskjellige nivåene av "språk" studiene baserer seg på: der studentene på Russisk må begynne med å lære et nytt alfabet, kan Fransk, Italiensk, Tysk og Spansk i varierende grad belage seg på et visst grunnlag. For Engelsk, som ikke er et fremmedspråk, men et *annetspråk*, er situasjonen igjen en helt annen. De svært ulike utgangspunktene forplanter seg videre i studentenes BA løp, reflektert i beskrivelsene av læreutbytte. Det er neppe nødvendig å påpeke de konsekvensene disse ulikhetene har for studienes respektive litteratur og kultur undervisning og gjennomføring ellers.

Fakultetsstyret har altså vedtatt et program som synes umulig å forene, og som på flere punkt avviker fra de krav Fakultetet selv samt Stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning setter til opprettelsen av program. I tillegg har man satt frister som er helt urealistiske: det er ikke mulig å lage en faglig forsvarlig søknad om opprettelse av et studieprogram som krever samarbeid mellom seks språkfag i løpet av de to måneder i året hvor vi har mest å gjøre med undervisning. Dimensjonen av den pålagte prosessen går langt over det som er mulig å få til; det eneste vi har mulighet til innen fristen er å utarbeide fellesemnene, da dette arbeidet ble påbegynt i god tid.

Endringene som må foretas med hensyn til de to semestrene der fellesemnene går er ganske omfattende, for i tillegg til å opprette de to fellesemnene, som krever samarbeid mellom seks språkfag, må vi endre nesten alle de andre emnene som går i de to semestrene. Ellers får vi ikke passet inn et 10-poengsemne i 2. semester og et 5-poengsemne i det 4./6. semesteret. Det er utelukket at det kommer noe faglig forsvarlig ut av dette. Om vi får bedre tid, kan vi gjennomføre omleggingen på et faglig bedre fundert grunnlag.

I tillegg til de skisserte faglige utfordringer ser vi også store problemer når det gjelder administrasjonen av omorganiseringen (vi trenger her bare tenke på gjennomgangen av søknadspapirene). Dette er en stor jobb som trenger betydelig administrativ støtte, men med nye studiekonsulenter er store deler av administrasjonen uerfaren med denne type arbeid.

Kort sagt, uten mer tid må dette bli en dårlig søknad som vi garantert vi få i retur, akkurat som våre kolleger fra et naboinstitut har opplevd.

På grunn av de skisserte utfordringene mht. både kvalitet, fagets styring og søknadsprosessen selv for opprettelse av det nye *Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer*, ber vi om utsettelse av selve søknadsprosessen til 30.03.2018.